

První píkázání: Nebudeš mít jiného Boha mimo mne.

Převod materiálu
Matěj Opořenský
Pořadí v lekci
2

Úvodní slovo a kapitola „Jak s přípravkou pracovat“ k Desateru [jsou k dispozici v pdf](#).

Téma

Hospodin je ten Bůh, který vyvádí svůj lid z otroctví, tím je jedinečný mezi všemi bohy. Cesta vysvobození začíná nejprve tím, že se obnovuje jedinečný vztah k tomuto Vysvoboditeli.

Cíle

- Dítě si uvědomí: Boží jedinečnost spočívá v tom, že mu záleží na naší svobodě a lidskosti našeho života. Naopak jsou všci (bohové), které zotročují: nahánějí strach, nutí dělat, co znelidšuje. Z jejich otroctví Hospodin vysvobozuje.
 - Děti uslyší: Hospodin nabízí svému lidu možnost vrátit se k němu, i když jsme se mu ztratili a začali poslouchat jiné bohy. Můžeme se spolehnout, že v tom je věrný.
 - Děti se přesvědčí: I my můžeme být v tohoto jedinečného Boha. Stojí za to odvážně se za ním vydat a odbourat cizí bohy
-

Pro učitele

Poznámky k textu

K píkázání

První píkázání nebo také první slovo v překladu:

Český ekumenický překlad: *Nebudeš mít jiného boha mimo mne.*

Bible kralická: *Nebudeš mítí bohů jiných před mnou.*

Podle J. Hellera: *Nebude tobě bůh jiný proti tvé i mé.*

Doslovný překlad: *Nestanou se ti bohové jiní před (vedle, nad, okolo, mimo, proti) tvé i mou.*

- **Desatero neboli deset slov nebo také deset kroků ke svobodnému životu s jedinečným Bohem.** Chápejme také Desatero jako smlouvu, viz minulá úloha. Smlouvu, kterou uzavírají dvě strany Bůh a jeho lid. Toto je první pánek smlouvy.
- **Vztah k předcházející preambuli** – Toto píkázání – první slovo, které tradice přijímají ještě k preambuli. Takto toto slovo chápe tradice pravoslavná a reformovaná. Pro tradice luterskou a katolickou se stává prvním slovem: preambule plus výzvy „nebudeš mít jiného boha“ a „nezobrazíš si Boha“ a „nebudeš se klanět“ (verše Ex 20,2–6). Pro tradici židovskou je prvním slovem jen preambule. Až druhým se stává „Nebudeš mít jiného boha mimo mne“ ještě společně s nezobrazováním Boha (Ex

20,3–6). 1 Tento náš výklad Desatera osciluje mezi křesťanskými tradicemi.

- **Jeden Bůh nebo více bohů?** První slovo vede k poznání, že jen jeden Bůh vyvádí svůj lid z otroctví do svobodného života. Je to Bůh s velkým B, Hospodin. První slovo vede ke vztahu (k úctě) k Bohu, který se má stát ?lov?ku jedinečným. Vše ostatní před tváří tohoto Boha bledne. Nejde tedy o monoteismus (je jen jeden bůh), který se později v tradici víry vyvinul. To je vidět i v příběhu soudce Gedeona, který po setkání s Božím prorokem vymýtl kult Baale, bohů Emorejců, kteří zde byli odpradávná uctíváni. Na místo toho bůh zbuduje oltář Bohu Izraele a obětuje na něm. Ve scéně pálí dříví z háje (ašery), kterou před tím pokácel. Příběhu jde v první řadě o to udělat v životě vlastního společenství prostor pro takového jedinečného Boha.
- **„Nebudeš mít“:** sloveso „mít“, nebo „být“? V originále je sloveso být – stávat se. Připomíná se zde jméno Hospodinovo – Jsem, který jsem. Jsem, který budu. Budu takový, jaký jsem. Jsem ten působivý přítomný. (Ex 3,14) české překlady tohoto slova nabízejí sloveso mít, které asociuje vlastnictví. Nejde ale o to mít – vlastnit, ale v první řadě jde o ?in – stát se. Hospodin se má stát pro ?lov?ka Bohem. Ostatně mít nějakého boha je představa iluzorní, nakonec se většinou ukáže, že ten, kdo vlastní, je spíše onen zbudovaný bůh. **Hospodin je jiný: stává se.** Ukazuje se, že cesta víry je proces, v němž vždy znovu zjišťujeme, kdo nebo co se nám stalo bohem – a že stojí za to, aby se nám Bohem stal Vysvoboditel z otroctví.
- **„Mimo mne“ – dosl. „před tváří mou“.** Tato typická hebrejská formulace chce říct, že jsme zváni před tvář Boží – a nemáme mezi sebe a Hospodina nikoho a nic dalšího klást. Je to prostor, který je poskytnut pro blízký vztah. Oboustranně důvěrný.
- **Hospodin dává na vybranou:** ?lov?e, vyber si. Bohem (bohy) se ti může stát cokoliv i to hmatatelné a viditelné (tak jako například kůl a háj – Ašera, které poseká Gedeon), nebo nehmatatelné, jako jsou strachy, moc, sláva, různé ideologie (pravé i levé) a koneckonců i touha po penězích, majetku atd. V této „směrovce ke svobodě“ („ve slovech“) Bůh vybízí k rozhodnutí. *Já Hospodin, který jsem tě vyvedl z Egypta = Já Hospodin, který jsem k tobě poslal Ježíše z Nazareta, Krista (Mesiáše).* Já ti touto cestou nabízím svobodu. Může tomu někdo konkurovat? (Tak trochu zde zaznívá ono *Já, jsem Bůh žárlivý milující.*) Tenhle výběr ti poznamená celý život. Je na tobě, kým se díky této víře staneš a ke komu se budeš hlásit. Tohle je ona smlouva znějící z Desatera a z prvního přikázání. Přesně tenhle motiv se rozezvučí i v příběhu Gedeona a lidu úpějího pod nájezdy Midjanců.

Katechetický (zvěstný) příběh

- **„Řekl jsem vám: Já jsem Hospodin, váš Bůh. Nebojte se bohů Emorejců, v jejichž zemi sídlíte“.** Kritiku knihy Sd chápeme v souvislosti s perspektivou Joz (24, 15nn): *Jestliže se vám zdá, že sloužit Hospodinu je zlé, vyvolte si dnes, komu chcete sloužit: zda božstvům, kterým sloužili vaši otcové, když byli za řekou Eufratem, nebo božstvům Emorejců, v jejichž zemi sídlíte. Já a můj dům budeme sloužit Hospodinu.* Jako Boží lid na své cestě nesloužíme bohům té země, kam půjdeme (nepřizpůsobujeme se místním veličinám a jejich mravům) – ale držíme víru a cestu Hospodina – Boha cesty z otroctví – Boha vysvobození – jemuž jsme se zavázali smlouvou. Vlastně jde o důraz dležitější pro společenství diasporní, resp. „na cestě“ než pro společenství „jednou provždy usazené“. Anebo – při pohledu nazpět „kající vyznání“ (zavázali jsme se a závazek porušili) – při pohledu dopředu – „závazek k jedinečnosti společenství v diaspoře“.
- **Bát se / ctít** – problém není v božstvech, ale v těch, kdo na ně dávají/poslouchají je/respektují jejich moc a vliv etc... Dokud v sobě máme respekt k normalizaci, vládne nám Husák...
- **Motivy exodu v příběhu:** díky Midjancům přestala být zaslíbená země dobrou a prostornou a stala se místem „sevění“; posel připomíná Hospodina jako toho, který vyvedl z otroctví, Gedeon slyší zaslíbení pro Mojžíše „já budu s tebou“ a podobně jako on se zdráhá přijmout vědovství.
- **Prorok a lid v nouzi:** Přichází prorok (~ kazatel). Říká něco nového, co by nevěděli? Ne, nemusí. Připomíná jen Boží skutky – vysvobození, připomíná Boží smlouvu. Připomíná, co Hospodin již jednou vykonal. Zlomil jsem faraona v Egypt, pro bych nezlomil i Midjance. Vzkazuje, že svůj lid neopustil, ani když mu byl nepřátel. On smlouvu nezrušil. Neodpověď stejná na jejich nepřítomnost. Hospodin naopak smlouvu obnovuje – ukazuje, co udělali špatně – ukazuje, že se mají ke komu vrátit. Vrací se?

Vyslechnou tuhle dobrou zprávu a zachovají se podle toho?

- **Gedeon:** Hospodin si vybírá jednoho konkrétního ?lov?ka, Gedeona – Gedeon znamená „Boura? – Bo ?i?“, dalo by se taky ?íct, že si z n?j Hospodin d?lá svého „Borce“ (boura?e pohanství a vazby na n?j). Tenhle Gedeon ale není zas až takový „hrdina“. Rozhodn? se jako Borec nechová od za?átku. I dál v p ?íb?hu se n?kolikrát ujiš?uje, jestli tohle je fakt v?le Boží. P?esto ale jedná a Hospodin je s ním.
- **Ob??:** Gedeon má zrestaurovat oltá? Hospodina a vykonat na n?m ob??. Má na oltá?i ob?tovat volka svého otce. To není jen tak, vždy? na za?átku p?íb?hu se praví, že Izraelci toho už moc nem?li. Ti dva volové byli opravdová cennost. Z tolika masa by mohli jíst Izraelci minimáln? týdný a pom?rn? dost lidí. Navíc ani nebyli jeho. Otec byl pán domu a vše mu podléhalo. Sáhnout na takhle cenný majetek svého otce, to cht?lo kuráž a velkou víru, že to má cenu. Z p?íb?hu je také jasné, že Gedeon jde proti ví ?e svých blízkých. Oni si sice ješt? pamatují Hospodina, ale ob?tují rad?ji pro jistotu ješt? navíc boh?m Emorej??. Snaží si to zajistit na všech frontách. Porušují tím i další „slovo“ Desatera: „Nezobrazíš“. Je zde vid?t souvislost prvního a druhého „slova“ Desatera.

Úskali

- **P?ikázání v pohledu mezináboženského dialogu:** M?li bychom se ve výkladu tohoto p?ikázání vyvarovat laciné kritiky jiných náboženství. M?li bychom ukázat d?tem, že respektujeme jiná – nek?es ?anská – náboženství. M?li bychom jim ale p?edat, že k nám se dostala zv?st Ježíše Krista, a že tuhle zv?st bereme vážn? – a tato nás osvobozuje. Posouzení, které je nejlepší, necháváme na Bohu. Jeden z rys? k?es?anské svobody je nap?íklad tolerance k jinak vyznávajícím lidem. My sami však za svého jedine?ného Boha považujeme Boha Izraele, jak nám ho p?edstavuje Ježíš Kristus. Za jiného bychom ho nevym?nili.
- **Gedeonovo zni?ení cizího kultu:** Dnes se objevují námitky, že p?íb?hy jako Gedeon (nebo Eliáš na Karmeli 1K 18) vedou k náboženské netoleranci. Gedeon ovšem ruší p?soben? cizích boh? uvnit? vlastního lidu. Pro Gedeona a jeho lid p?estávají platit. Titul „Baal“ (pán, „boss“) navíc znamená nekritickou úctu k lokální autorit?. P?íb?h tedy vyjad?uje, že lokální božstva (strachy, mamon, ideologie, „kmo?i“, zažité hodnoty...) jsou ve srovnání s Hospodinem bohové zotro?ující a znelidš?ující a nemusejí nad námi mít žádnou moc. Záv?re?ná výpov?? Gedeonova otce: „Je-li Baal bohem, a? si sám vede sv?j spor, jemu p?ece rozbo?il oltá?.“ (Sd 6, 31) je vlastn? vyznáním víry: Už nev??ím, že se musíme Baala bát.
- M?že také padnout otázka: Posílá B?h za námi své proroky i dnes? Na tuto otázku odpovídá p?íb?h svou skladbou: na za?átku Gedeonovi p?ipadá Hospodin – vysvoboditel z Egypta jako „odezn?lá“ a nep?ítomná autorita, posléze se mu však vydá do služby. Stejný proces tvá?í v tvá? p?íb?hu m?žeme prod?lat i my. Proto nap?. společn? nasloucháme t?mto p?íb?h?m p?i bohoslužbách a v NŠ.

Pro d?ti

Pro p?edškolní d?ti

Povídejte si s d?tmi o tom, koho bezvýhradn? poslouchají, z ?eho mají strach, koho nebo co by poslechli, i když jim porou?í hloupost (dát facku kamarádovi, posmívat se, sebrat lízátko, nejít do ned?lky atd...). M?žete témata ilustrovat pomocí p?ipravených obrázk?, nalepených na polystyrénových kostkách apod. D?ti nechte vybírat z nabídky a postupn? s nimi stav?jte „modlu“. Potom si m?žete o jednotlivých tématech povídat: ?ím obš?ast?ují, pro? z nich jde strach? ?ím „zotro?ují“? M?že se n?co z toho rovnat Pánu Bohu? Posloucháme to stejn? nebo víc rádi? Znamená to pro nás hodn??

Nakonec m?žete zpívat písni?ku a po poslední sloce „modlu“ zbourat.

1. Tvá svoboda, tvá svoboda, tvá svoboda nade mnou!

Než abych byl otrokem,

chci být pohřben v hrobě svém.

Půjdu k Pánu, kde budu svoboden.

2. Tvoje věrnost, tvoje věrnost, tvoje věrnost nade mnou!

I když jsem byl maližkej,

přišel ke mně Bůh a řekl:

„Vysvobodíš od nepřátel lid.“

3. Tvoje slovo, tvoje slovo, tvoje slovo nade mnou!

Ke svobodě cesta je,

modla nám ji blokuje.

Dals' mi sílu zbourat tenhle krám.

Pro mladší školní děti

Motivace: Naposledy jsme si vyprávěli o tom, jak Izraelce Hospodin zachránil z Egypta. Co myslíte, drželi se Hospodina i potom, co se dostali do země, kterou jim Hospodin slíbil?

Už je to dávno, co byli Izraelci vysvobozeni z egyptského otroctví. Na cestě za svoji svobodou dostali několik slov, aby si svojí svobodu udrželi i v nové zemi, kterou jim Hospodin chtěl dát. Už spoustu let v téhle nové zemi žijí, ale na ta slova zapomněli. Začalo se jim zdát, že Hospodin je Bůh slabý a hledali bohy jiné. A tak si vzali bohy, které uctívaly národy té země, kam přišli. U každého na zahrádce stál nějaký posvátný kámen nebo oltář. Hned bylo jasné, tady uctívají Baala a Hospodinu moc nevěří. S cizími bohy k nim přišli i jejich majitelé a tihle majitelé si začali říkat: „Izraelci začali uctívat naše bohy, tak to nám je naši bohové vydali.“ A tak začali Izraelci poslouchat a sloužit tímhle novým pánům. Ztratili svobodu v zemi zaslíbené.

Na tohle přišli i Midjánci. Byli to nájezdníci a lupiči. Když se v zaslíbené zemi urodilo na poli, přitáhli se znenadání na velbloudech, všechno pobrali a zas odjeli. Izraelci z nich měli strach a jen se před nimi schovávali. Tolik se jich báli. Nejduševněji hledali pomoc u bohů svých pánů. Ale nic. Pak se ale rozpomněli na Hospodina, a zkusili k němu volat, ale stejně moc nevěřili, že by to bylo něco platné.

Povolání Gedeona

Když jednou přišla doba sklizně, mladý Izraelec Gedeon ve strachu rychle sklízел úrodu. Midjánci totiž v tu dobu přijížděli a brali všechno, co viděli. Gedeon byl asi v panice, když se před ním objevila nějaká postava. Vypadala jako cizinec. Gedeon se překvapeně vylekal. Řekl si totiž: Midjánci se už ani neobtěžují přijet a posílají jen výběr svého. Za rohem asi budou další. To je konec.

Strach mu nedovolil vidět v tomhle příchodím nějakou dobrou zprávu. Cizinec Gedeonovi řekl: „Hospodin s tebou.“ Gedeon se vyděsil ještě víc. Tohle je nějaká provokace? Kdyby byl Hospodin se mnou, tak nemusím mít strach. To by bylo hej, tak jak se to píše v těch starých knihách. To by nás Izraelce Hospodin zachránil a všechny Midjánce by vyhnal. Gedeon si ale vůbec neuvedomil, že on i se svou rodinou Hospodina opustil. Vždyť mají za svým domem Baalův oltář a posvátný kámen, u kterého se k tomuhle bohu modlí.

Hospodin? v prorok ale mluví dál: „Gedeone, Gedeone, co se to píše v té staré knize, kterou máte doma?“ Gedeon se zastyděl, už ji dlouho neotevřel. A tenhle člověk pokračoval: „Posílá mě Hospodin a vyřizuje tobě a tvému lidu, že na vás nezapomněl. Jsem jeho prorok a vyřizuji Boží vzkaz: *Já jsem vás vyvedl z Egypta, a vysvobodil jsem vás z rukou všech, kteří vás zotročovali. Já jsem vám dal tuto zemi. Já jsem Hospodin Bůh váš, neuctívejte bohy národů, kteří tu bydleli před vámi. Ale neposlechli jste hlasu mého.*“ Gedeon posmutněl ještě víc. Tak a je zle. Hospodin nám ještě k tomu začne nadávat a ještě nám pětíží.

Úkol pro Gedeona

Tohle ale prorok Gedeonovi říct nepřišel. Přišel, protože měl pro něj důležitý úkol. „Hospodin vám chce jako vašim otcům pomoci. Vysvobodí vás od trápení s těmi midjánskými lupiči. Ale nejdříve je potřeba vás osvobodit od služby cizím bohům. Musíš začít u sebe. Víš, jak máte za domem tu sochu Baala, no jak se k ní chodí modlit celá vaše rodina a s ní celá vesnice. Tak tu musíš, Gedeone, odstranit. Obnovíš na tom místě oltář Hospodinu a obětuješ mu na něm. Vezmeš si od svého otce toho statného mladého býka a obětuješ ho Hospodinu. Všichni tak uvidí, kdo je váš Bůh.“ Gedeon jen špitne. „Já? Vždyť mě za to můžou pět kněží zmlátit. To je nespravedlivý. Já nejsem žádný hrdina.“ „Neboj, Hospodin bude s tebou!“ řekl mu ten prorok.

Gedeon nakonec poslechl. Sebral všechnu svoji odvalu a šel. Pro jistotu se rozhodl, že to udělá v noci a vezme si na to dalších deset chlapů. Udělali všechno tak, jak to chtěl ten prorok. Posekali posvátný sloup, zbořili Baalův oltář, obnovili oltář Hospodinu. A na něm obětovali býka – kterého si Gedeonův tatínek schovával jako oběť pro Baale!

Reakce sousedů

Když ráno lidé vstali, hned si toho všimli: „Někdo zbořil Baalův oltář a spálil jeho pomník! To je ostuda! To se musí potrestat!“ A tak začali hledat a pátrat – obecní rada se o to hned začala starat. Viníka dlouho nehledala. Gedeon jim asi přišel od pohledu podezřelý. Uhodili na jeho otce. Čhtli po něm, aby nechal Gedeona potrestat – popravít nebo aspoň zavěsit. A víte proč? Oni tím modlářstvím, tou nevěrou už byli tak zhlouplí a vyděšení, že měli strach: „Baal nás potrestá! Proto musíme Gedeona honem popravít, abychom si Baale usmířili a aby se na nás nezlobil.“ Představte si to, je jim jedno, co jejich nevěře a modlářství říká Pán Bůh. Ale mají hrozný strach z Baale. Tak to končí, když někdo vymění víru za pověru a nevěru. Musí se pořádně bát. Kdežto víra, ta od strachu osvobozuje.

Reakce otce

Gedeon se už nebojí: přemohl svůj strach a poslechl Pána Boha – zbořil pohanský oltář. Ale teď je důležité – co asi udělá jeho tatínek? Vždyť to udělal také kvůli němu. Aby i on přestal uctívat a poslouchat pohanského Baale. A zase začal věřit Pánu Bohu.

Co teď udělá? Gedeon to vykonal na Boží příkaz, také aby se jeho rodina vrátila k Hospodinu, aby se také přestala bát. Jim patřil ten Baalův oltář. Vydá Gedeona představeným obce? Otec však prohlásil: „Jestli je Baal opravdovým Bohem, však on si viníka najde a potrestá sám!“ Co myslíte, našel si Baal viníka? Ne! A v tomto případě to znamená: není to žádný Bůh – jen neživá modla, které ti Izraelci otročili. Stavěli mu sochy, pálili oběti, uctívali – a přitom to byl jen kus dřeva a kamene – žádné božstvo. A Gedeon to pomohl pochopit svému tatínkovi. A jak je vidět, i tatínek se skutečně začal měnit. Opět začal věřit jen Hospodinu – a našel i odvahu zastat se Gedeona proti rozvášněnému davu. Od té doby se Gedeon už nebál. Věděl, že Hospodin je Bůh opravdový, který drží slovo a dává vysvobození.

Nakonec Midjánce vyhnal ze zaslíbené země a svůj lid osvobodil, protože Hospodin splnil, co řekl Gedeonovi skrze proroka: „byl s ním a s jeho lidem“. Ale to vysvobození začalo už té noci, kdy odstranil cizího boha ze své rodiny.

Akce/aktivita (motivace)

Vymyslete s dětmi, co všechno se nám dnes může stát bohem. Může to být pověry (pátek třináctého, černá kočka, horoskopy...)? Může se stát bohem touha po moci, slávě, penězích? Nebo dokonce nějaký člověk? Znáte někoho z historie, kdo se chtěl stát pro ostatní bohem (Farao, Hitler, Stalin...)? Pomáhá nám víra v Hospodina proti tomu, abychom nepropadli pověrám nebo někomu na něco nenaletěli? Případně napište tahle témata na papírky ještě s dalšími a nechat dětem, aby je rozřídili na to, co osvobozuje a co zotročuje.

Pro starší školní děti

1. Přetřete si první přikázání.

2. Veďte rozhovor o tom, čemu všemu dáváme v životě prostor (rodina, počítačové hry, sport, vydělávání peněz, auta, mobily, výkony ve sportu, ve škole...)? Kolik času čemu věnujeme? Můžete si připravit pracovní list s otázkami:

- Co to vše dělá s našimi vztahy k druhým?
- Co vede ke smíření, co naopak k hádkám?
- Co vede k přátelství, co naopak k pohrdání?
- Co vede k pomoci druhým, co k sobectví?
- Co vzbuzuje úzkost, co dává pokoj?
- Co bere čas, který chybí na jiné důležité věci?

3. Zapište příběh o Gedeonovi. (Buďte vyprávějte, nebo společně přetřete z Bible a nezbytné vysvětlíte.)

4. Pokračujte v rozhovoru:

- Věnujeme nějaký čas Bohu? Jaké místo v našem životě zaujímá?
- Co udělalo poslovo poselství s Gedeonem?
- Co udělal Gedeon vzhledem k jeho otcem?
- Co byste teď na svém seznamu (viz bod 2) škrtnuli jako falešného, zotročujícího boha?

Přesah

- Kdo chce, abychom ho jen poslouchali a nepochybovali?
- Chce Bůh, abychom o své víře přemýšleli? Znamená pochybnost, že sloužíme jinému bohu? Odsoudil Hospodinův posel Gedeonovy pochybnosti?
- Co patří ke svobodě? Bezpečí, spravedlnost, dostatek, štěstí... A také odpovědnost tomu, kdo tu svobodu dal – Pánu Bohu.
- Uctívají dnes lidé modly? Jaké? Jak se to projevuje? Jak jen ty modly zbourat?
- Z čeho máte největší strach? Svazuje vás? Pomáhá vám od strachu víra v Hospodina?

Liturgie

Rituál

Hospodin je náš Bůh, to on nás vyvedl z otroctví. Všichni společně můžeme na závěr zakřiknout: Už se nemusíme bát temných sil, osudu a pověr. Držíme se Boha a jsme svobodní.

Vstup

Hospodin?v zákon je dokonalý, udržuje p?i život?. Hospodinovo sv?dectví je pravdivé, nezkušený jím zmoud?í. Hospodinova ustanovení jsou p?ímá, jsou pro radost v srdci. Hospodinovo p?ikázání je ryzí, dává o?ím sv?tlo. (Ž 19,8–9)

Modlitba

Pane Bože, d?kujeme ti, že nás vždy znovu vysvobozuješ ze strachu a nev?ry k d?v??e a poslušnosti. Prosíme, u? nás – d?ti i dosp?lé – state?nosti ve ví?e. Dávej nám sílu bo?it zlé, špatné v?ci – a stav?t nové – správné – a tvoje. Amen.

Okénko do bohoslužeb

P?ineste si lano a ptejte se, co se s lanem dá d?lat. Pak vezm?te jednoho dobrovolníka a svažte ho.

Stal se z n?j otrok.

Co m?že být takovým lanem, které spoutává? Cítíme se n?kdy tak stažení, spoutaní, znehybn?lí? T?eba strachem? O tom, co nás m?že zotro?it a jak tomu ?elit, to bude dnes v NŠ.

Odkaz na pracovní list

[1. p?ikázání – Gedeon](#)

Odkaz na píse?

[Kdo chce k Bohu p?ijíti, plniž jeho v?li](#)

[Bu? sláva Bohu, chvála Otci, který stvo?il zemi](#)

[Má duše Boha velebí \(EZ627\)](#)

[Neskládejte v mocných nad?ji \(EZ632\)](#)

[B?h je záštita má \(SV23\)](#)

[Dál, p?ece nejdete sami](#)

[Jen ty, Pane m?j, jen tys m?j štít](#)

[Posila na cestu \(SV135\)](#)

[Svobodná zem \(SV288\)](#)

[Tvá svoboda, tvá svoboda nade mnou](#)

[Volný jsem \(SV375\)](#)

[Vsta? a hledat poj? tu zem \(SV379\)](#)

[Z?sta? s námi, Pane, když se stmívá](#)

Cílová skupina

[Starší školní](#)

[Školní](#)

[P?edškolní](#)

[Mladší školní](#)

Katechetické cykly

[Desatero – Modlitba Pán? – Krédo](#)

Téma

[Desatero](#)

Biblický odkaz (kat)

[Exodus 20,3](#)

[Soudc? 6,7–10](#)

[Soudc? 6,25–32](#)